

Jak diletantství vstoupilo na nebesa

Jiří P. Kříž / Právo

Role americké pěvkyně Florence Foster Jenkinsové, obdivované i mistrem Enrico Carusem, je úlohou pro vyzrálé, charakterní herečky. Nejnověji ji v Divadle Na Jezerce ztvárňuje ve hře Petra Quilera Je úchvatná! Jitka Sedláčková v režii Jana Hřebejka.

Do češtiny ten zázrak operního nebe přeložil Pavel Dominik. Jako Florence, mistryně klouzavé stupnice, zářily u nás už takové divy, jakými jsou Daniela Bambasová v Českých Budějovicích nebo Alexandra Gasnářková v Ostravě. Ta ji od Petra Gábora dostala dokonce jako benefici k sedmdesátinám. Sedláčková je tedy zářnou Jenkinsovou nejmladší.

Až po F³ Královny noci

Quilter se ohlédl za několika posledními léty vzletného a čaromocného ducha všech milionářských dýchánek. Florence prozřela totiž až po čtyřicítce. Zjistila, že má podivuhodný pěvecký talent. Výsledek: jak pila řízný kolorатурní soprán. V šestasedmdesáti vyprodala Carnegie Hall. O vstupenky se lidé doslova rvali. Měsíc po kolosálním sukcesu umřela.

Zvláštní. Ve skutečnosti Jenkinsová nevydala intonačně čistý tón, vozila se stupnicemi jak ve špatně seřízeném výtahu, a při jejím přednesu přeslavné árie Mozartovy Královny noci, které mistr předepsal pověstné, nejednou pěvkyní nedosažitelné F³, se studem chvěly i lustry.

Nejenom Češi mají však smysl pro humor ve škále od cimrmanovské mystifikace až po švejkovskou kontraproduktivní horlivost. Američané se Jenkinsovou rozhodli zvěčnit.

Koncertní sály bořili smíchem, který Florence považovala za součást ovací. Oslavné recenze stíhaly ty glorifikující o něco méně. Po jejích gramofonových deskách se jen prášilo. V úsilí ji podporovali přítel St. Clair Byfield (Jan Hrušínský) nebo její židovský pianista Cosma McMoon (Václav Tobrman). První proto, že sám byl hercem řekněme diplomaticky na velkou roli marně čekajícím, druhý pragmaticky pro slušně placené místo. Oba ovšem hlavně kvůli finanční příchylnosti k jejímu pohádkovému dědictví. A ve dvou se to s Florence lépe táhlo.

Inscenaci Na Jezerce nijak nepodcenili jen s vektorem úsměšku nad společností sarkasticky adorovaným diletantstvím. To přenechali české politice, jejíž nejzářnější týpci chodí ve dne pracovat do strany a večer mají na vedlejšák úvazek třeba jako Rusko milující vlastenci-boxeři-hulváti. - Mám připomínat posun od vlastenectví Havlíčka nebo Friče? A už jejich jasnozřivé poznání „cárismu“?!

Ani Kellarová s Bittovou!

Hudební nastudování svěřili v Nuslích dámě z Županičova Karlína, ostřílené nad jiné Ireně Pluháčkové, pohybovou spolupráci Janě Hanušové, jejíž činoherní taneční družina Veselé skoky bývala ozdobou Prahy, scénu a kostýmy, na to druhé si Jenkinsová potpěla s vkusem sobě vlastním, Janu Štěpánkovi. A protože také Miroslava Pleštilová jako rodinné přítelkyně Dorothy a Rickýnek a Libuše Švormová coby zakyslá profesorka hudby přidávají svůj kus kumštu, připravte se na zážitek, při kterém ani vaše oči nezůstanou suché.

Zasloužila morgoška Ida Kellarová razila kdysi na svých mezinárodních kurzech v Bystrém u Poličky moudrost, že zpívat umí každý, jenom někdo musí tu zpěvnost v člověku probudit. Ona to uměla přímo zázračně. Florence Foster Jenkinsová je potvrzením pravdy, že výjimka potvrzuje pravidlo. Zpívat by ji nenaučila Kellarová ani se sestrou Bittovou.

Divadlo Na Jezerce Praha Peter Quilter: Je úchvatná! Přeložil Pavel Dominik. Režie Jan Hřebejk, scéna a kostýmy Jan Štěpánek, produkce Jan Hrušínský, hudební nastudování Irena Pluháčková, pohybová spolupráce Jana Hanušová. Premiéra 26. dubna 2018

Hodnocení 75%